

Desembre de 2023

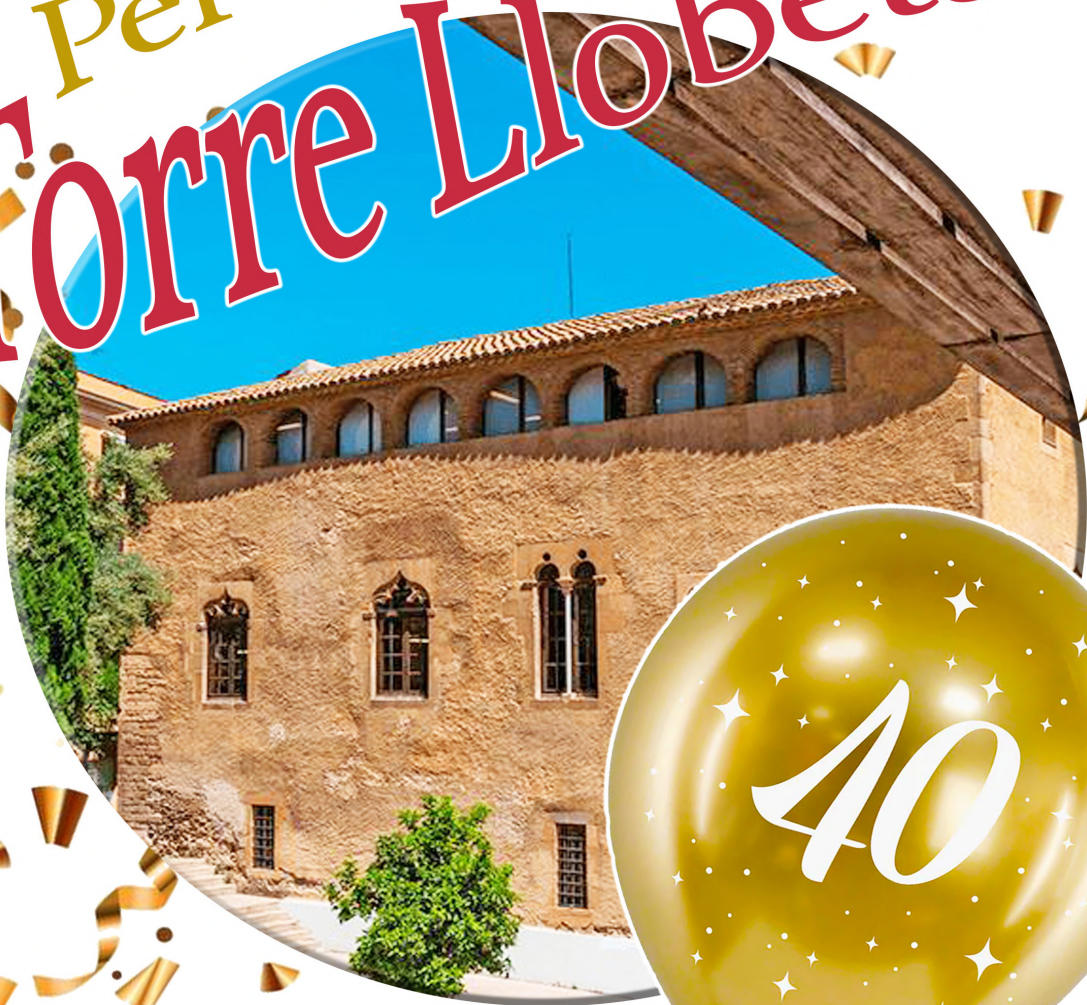
81

LA VEU

de Torre Llobeta

Per molts anys,
Torre Llobeta!

Editorial

...continuem celebrant aniversaris!

Així tancàvem l'editorial de fa cinc anys, resumint les celebracions viscudes durant el 2018.

Avui acabem el 2023 amb el goig dels 40 anys de Torre Llobeta.

La Veu se suma al desig de llarga vida al centre cívic, recordant la seva història, recollint anècdotes i relats que ens parlen d'aquest espai comú compartit i estimat per tantes persones.

A per quaranta anys més, Torre Llobeta!

Consell editorial

Índex

Editorial

Monogràfic: Per molts anys, Torre Llobeta!

- 3. Torre Llobeta, dignitat i perserverança
- 4-5. Torre Llobeta. La masia desitjada
- 6. A l'aguait
- 7. Torre Llobeta
- 8-9. El Centre Cívic Torre Llobeta fa 40 anys

Microrelats

- 10. L'observador/ Los otros libros

Petits relats

- 11. Casa teva
- 12. Truita
- 13. Las palomas de Torre Llobeta
- 14. Deteriorament

Va de cine

- 15. Contemplar la bellesa de la vida amb el setè art

El racó de la poesia

- 16. Taller de haikus
- 17. El racó del haiku. Estacions
- 18. No es la niebla

- 19. Año nuevo

- 20. Tejedoras de palabras. Bosques

Col·laboracions

- 21. Les Dones en Forma de Torre Llobeta, al teatre

- 22. Madres desenterradoras

- 23. Pel cantó de Satie

- 24. El barri dels Pescadors

Posa en forma la teva ment

- 25. Sopa de letras / Sudoku

Cuines

- 26. Borsx

Voluntaris de Torre Llobeta

- 27. El cant dels ocells

Personatges

- 28. Phillis Weathley, esclava y poeta

Grup de Dones en Forma

- 29. Más Torre Llobeta

El nostre medi ambient

- 30. Futura globalització

- 31. **Humor en broma**

Contraportada. Agenda d'activitats

Consell editorial

Coordinadora Grup de Dones en Forma, Domingo Aragón, Lola Gómez, Celia Juárez, Edgardo R. López Jöcker, Kuendy Marsà, Alicia Martínez i Elisabet Prades.

Disseny, portada i maquetació: Consol Camí Adell

La Veu de Torre Llobeta no es fa responsable dels continguts dels articles.

Aquest número de la *La veu de Torre Llobeta*, també el trobareu publicat al web del centre cívic:
<http://ajuntament.barcelona.cat/ccivics/torrellobeta>

Torre Llobeta, dignitat i perseverança

Celebrem 40 anys! Sí, el 18 de desembre de 1983, l'Alcalde Pasqual Maragall inaugurava el nostre centre cívic. Tothom estava de festa, el veïnat havia reivindicat la rehabilitació de la casa i també la creació d'un centre cultural.

Aleshores, el nostre barri era bastant jove. Si bé ja tenia l'escola i l'associació de veïns (que, per cert, enguany fa 60 anys), hi mancava un espai de trobada, de relació, de creació cultural i formació. Per això, sempre diem que el centre cívic és la seva identitat, però també símbol de dignitat i perseverança d'un barri que sabia què volia.

Els primers anys del centre van ser de gestió municipal i van ser clau per a la formació dels grups: Voluntariat, Dones en Forma, i també per a la creació de la revista *La Veu de Torre Llobeta*. També es va inaugurar la biblioteca i els primers cursos de català impartits pel Consorci per a la Normalització Lingüística.

El pas dels anys van donar vida nova a Torre Llobeta amb nous projectes, i el 2001 es va externalitzar el servei, que va passar a mans d'una cooperativa cultural que es deia Global Idea. La Cristina Bagan en va ser la nova directora. Ella i el seu equip van posar en marxa el Cicle Somriure, amb activitats al voltant de l'humor i Torre Llobeta va esclatar en rialles i més rialles. Per altra banda, els grups i les propostes culturals van anar creixent any rere any.

El gener del 2015 va començar una nova etapa. A partir d'aquí, Esport3 en seria la nova gestora i l'equip, més o menys l'actual, va consolidar un munt de projectes, com el Concurs Literari de Nou Barris, que enguany ha arribat a l'edició número 35, amb

més de tres-centes obres presentades. També cal destacar les exposicions, la narració oral o la música, però, sobretot, els projectes vinculats a les famílies, la comunitat, els centres educatius i altres equipaments del barri i del districte.

La pandèmia va ser un punt d'inflexió i vam donar el salt a la digitalització per superar el repte inicial que imposava la situació.

Però, en realitat, a nosaltres el que ens agrada és trobar-nos i treballar amb les persones: talleristes, professionals i voluntariat, amb els grups de dones, els artistes residents i els col·laboradors: músics, cantants, humoristes, conferenciants, actrius i actors i, sobretot, les gairebé 12.000 persones que, al llarg de l'any, en un moment o un altre, ens acompanyen.

Totes i cadascuna d'aquestes persones sou Torre Llobeta, totes i cadascuna feu Torre Llobeta. A per 40 anys més!

*Celia, Montse, Dani, Marta,
Ingrid, Carolina i Antonia*

1a part

Torre Llobeta La masia desitjada

El 18 de desembre de 1983, a la masia, es va inaugurar el Centre Cívic de la Torre Llobeta, al districte de Sant Andreu. Un mes després, va passar a formar part de Nou Barris, quan es va crear el nou districte. Però quina és la seva història anterior? A continuació es farà un petit esbós de l'Estudi Històrico-arquitectònic de Torre Llobeta (Barcelona) de l'octubre de 2022, encarregat pel districte a Veclus, S.L. L'empresa em va demanar de redactar la part històrica, que va esdevenir en una investigació de sis mesos. Gràcies a l'estudi coneixem detalls fins ara desconeguts de la darrera masia que existeix al barri de Vilapicina i la Torre Llobeta. Aprofito aquestes línies per agrair a la Sandra Ponce, arxivera del districte de Nou Barris, i a l'Àngels Gorgas, antiga bibliotecària de Torre Llobeta, tota la informació que em van facilitar.

Per ara, les primeres referències són dels segles XV i XVI, quan era propietat de la família Lobeta, dels quals destaquem Guillem Benet de Cabanyelles i el seu nebot Bernat Sever Sapila i Lobeta, fill d'Elionor Beneta Lobeta. Aquest cognom sovint ens el trobem també escrit com Llobet, Lobet o Llobeta, i aquesta darrera forma serà la que es conservarà. Un altre fet remarcable de la nissaga propietària de la masia és que, tot sovint, el cognom dels propietaris va anar canviant per causa de la permanència dels cognoms dels homes envers els de les dones, i no perquè es produïssin operacions de compravenda. Tot i això, cal saber que la Torre Llobeta sempre havia estat ocupada pels maso-

vers i no pels propietaris. D'aquests, cal ressaltar la nissaga dels Baster, motiu pel qual la masia també fou coneguda com a can Basté de les Paret. Els Baster treballaven la terra, principalment de vinya.

Des del segle XVI fins al 1631 es produeix un segon període, el dels Sapila. D'aquesta etapa es destaca Elionor Sapila i Torrelles, que es va casar amb Galceran Ferrer i Colom, fill d'Isabel Colom i Ros, recordada per ser la neboda del descobridor Cristòfor Colom.

Del 1631 al 1721 hi ha un tercer període en què els Argensola succeeixen per herència els Sapila. Aquesta etapa està marcada per la guerra de Successió, en la qual els Borbons arriben al poder, i per la creació dels municipis independents, com el cas del poble de Sant Andreu de Palomar, on va quedar integrada la Torre Llobeta. Durant aquesta etapa s'evidencien els enfrontaments de les diferents branques dels Argensola per quedar-se el patrimoni familiar, especialment des de la

LV Per molts anys, Torre Llobeta!

mort de Maria Argensola i Gegeli, el 1671. Després de cinquanta anys de disputes, el 1721, el jutjat concedeix el vincle i les propietats a Francesc Sagarriga i Vera, besnet de la neboda del primer Argensola. Cal destacar que la família no només es disputava la Torre Llobeta sinó la gran quantitat de propietats que tenia per tot Catalunya.

Els Sagarriga ocupen un quart període històric, que abraça fins al 1832. Aquesta família ostentava el títol nobiliari de comte de Creixell, que el rei Carles II, darrer monarca de la casa d'Àustria, els havia concedit el 1691. El darrer gran personatge d'aquest període va ser Josep Anton Sagarriga i Queralt, canonge de la Catedral de Barcelona, que havia obtingut el patrimoni per la mort sense descendència de les seves dues nebes i que va agafar molt interès per la masia, que va rehabilitar entre el febrer i el juliol de 1822. Cal remarcar també, que Maria Àngela Basté va ser la seva serventa personal de confiança, que durant molts anys el va servir a la seva casa de Barcelona. Precisament, en el seu testament li va regalar la Torre Llobeta. La mort es va produir l'abril de 1823 i nou anys després, el 1832, el besnet de la germana del primer Sagarriga, Joana Sagarriga i Vera, aconsegueix per sentència judicial que se li entreguin totes les propietats Sagarriga, inclosa la Torre Llobeta.

Així, Marià Borràs i Mezquita, que viu a València, esdevé també comte de Creixell, tot i que es veu obligat a canviar el seu cognom per Sagarriga. Quan es mor, l'any 1866, la propietat passa al seu fill Marià Borràs i Pasqual, que també canviarà el cognom.

Per causa de la distància, el comte tenia designat un apoderat que administrava les seves propietats. Aquest era Pere Serrallonga i Cuní, i després ho va ser el seu gendre, Josep Comas i d'Argemir.

Durant la segona meitat del segle XIX es produeix un *boom* de la construcció, durant el qual s'amplia la barriada de Santa Eulàlia de Vilapicina. Sabem que en una part de la finca de la Torre Llobeta es construeix almenys un forn de rajoles. El 1874, el comte, per tal de reformar la seva casa de Barcelona, hipoteca la masia i tres anys després la ven al seu apoderat. Així finalitza el cinquè període de la història de la Torre Llobeta, sempre dins d'una mateixa família.

El 1877 s'inicia un nou període que anirà fins al 2020. Aquesta part de la història us l'explicarem a la pròxima edició de *La Veu de Torre Llobeta*.

Jordi Sànchez i Ruiz
President de l'Arxiu Històric
de Roquetes-Nou Barris

Imatges: Torre Llobeta abans de la reforma.
Font: Arxiu Municipal Contemporani.

A l'aguait

Diu la llegenda que el masover va veure la polseguera que aixecaven els cavalls francesos des de la finestra de la cuina. Ja estava avisat i no es va sorprendre. Va mirar la seva dona i li va dir:

–Ja són aquí.

Tots dos van sortir a rebre'ls a la porta de la masia, coneguda amb el nom de Torre Llobeta. Un grup d'una cinquantena d'homes van ser els primers a arribar. Van saludar els masovers i van escorcollar la casa pairal per dins i per fora. Eren temps d'aixecaments populars, calia estar a l'aguait. Un cop assegurat el lloc, un dels soldats va fer sonar una corneta. Una nova polseguera es va veure a l'horitzó. Aquesta vegada, no eren més de vint homes els que s'apropaven. D'entre ells, un home alt i fort es va obrir pas i va ser el primer a descavalcar.

–*Bonsoir!* Soc el general de brigada François Xavier de Schwarz. Com ja hauran estat informats, farem ús de la seva propietat per menjar i descansar aquesta nit.

Els masovers van assentir. No va afegir-hi res, simplement es va girar observant l'home a cavall que se li acostava. Vestia de manera diferent a la resta, era menut, tenia un coll curt i una mandíbula generosa. L'home en qüestió va descavalcar amb naturalitat i s'endinsà en el mas. No va dir res, ni tan sols va aturar la mirada en els masovers. No li calia, era Napoleó Bonaparte, emperador dels francesos.

Arribat el vespre, un soldat va aparèixer a la cuina reclamant l'àpat del general i *el seu acompanyant*, que restaven acomodats en una estança que tenia vista so-

bre el pati interior. Una estona després, la masovera portava l'escudella als hostes. La porta era oberta i va entrar carregada amb els plats. Els dos homes estaven recolzats sobre una taula on hi havia un mapa amb una ruta que travessava la Catalunya Central.

–Vostè no hi pot entrar aquí! –va cridar empipat el general.

–Perdó, la porta era oberta i no hi havia ningú. –Va respondre ella, mentre el soldat encarregat de vigilar la porta apareixia a l'estança disculpant-se pel seu descuit.

–Oblidem-ho, tenim feina! –va dir l'home menut que acompanyava el general.

La dona va deixar els plats i abandonà l'estança. Quan va entrar a la cuina, va trobar el seu espòs esperant-la a la porta. La va mirar i ella li va xiuxiuejar:

–Tenies raó, passaran per Manresa.

L'endemà, les tropes franceses van abandonar Torre Llobeta. Quan els van perdre de vista, va ser el torn del masover, que corria a informar del que sabia a la resistència contra els francesos.

El general Schwarz tenia la missió d'encapçalar un regiment per tal d'apaivagar les rebel·lions populars i consolidar-se en el territori del nord-est peninsular. Sortiria des de Barcelona. Poc podia imaginar que al Bruc, de camí a Manresa, cauria en un parany que faria fracassar la seva fita, esdevenint un dels episodis més sonats de la nostra història.

Lourdes Roselló

Torre Llobeta

Abans de sortir al carrer, la directora del centre cívic comprova que totes les finestres i les portes queden ben tancades.

Un cop fora, s'apuja la caputxa, plovisqueja. Quan arriba al Passeig de Maragall, es gira i l'hi dona una darrera ullada: Torre Llobeta resta a les fosques. És divendres, fins dilluns no tornarà a obrir.

De sobte, una boira espessa envolta l'antiga masia gòtica.

A dins hi regna la pau. Les estances buides descansen de l'activitat frenètica de la jornada. Ball, pintura, idiomes, cultura.

Però uns murmuris provinents de l'aula on s'imparteix el taller de haikus —una forma de poesia tradicional japonesa—, esquincen la mandrosa harmonia de la casa pairal: els mots descartats, les paraules oblidades, les frases rebutjades,

les rimes no reeixides, els silencis no trencats, han ocupat la sala.

Es neguen a desaparèixer. Giravolten incansables a la recerca d'un encaix que els doni sentit. Si més no, d'un epitafi digne.

—Posa't aquí i tu, allà. No. Tornem-hi.

“Em despullaré de la carn i els ossos s'escmicolaran formant un munt de somnis frustrats”

—Quina llegenda més trista! Hem de continuar treballant. Amunt, no, més avall.

A la dreta. Ara.

“Quan les paraules se'm morin, vosaltres seguiu parlant. No calleu.”

Joan Xuriach Fusté

El Centre Cívic Torre Llobeta fa 40 anys

Com ja sabeu, celebrem els 40 anys del Centre Cívic Torre Llobeta i, a *La Veu*, hem volgut recollir aquells records i experiències curioses, emotives o divertides

viscudes al nostre centre i que segurament tothom té a la seva memòria. Algunes de les persones participants del centre cívic, ens ho han explicat.

Fa poc, a les Tertúlies Literàries dels dimarts, vaig recordar la meva primera experiència quan vaig començar a participar en aquest projecte. Ens trobàvem amb les Dones en Forma, totes més joves és clar, malgrat que en aquell temps jo les veia molt grans, però encara amb molta marxa. Com ara, ens reuníem per llegir i comentar, però també era una tarda de cafè que sempre preparava l'estimada Luisa. També portava llet, unes galetes, xocolata, pastetes... I així, entre rialles, bones lletres i alguna llàgrima, gaudíem d'una tarda relaxada. Des de fa quinze anys hi participo, llegeixo i gaudeixo de la lectura i la cultura, tot una joia per a mi.

Gràcies a Torre Llobeta i, especialment, a totes les persones que dia a dia han anat fent tot el possible per crear amistats i bones companyies!

Àngela Riambau

És possible que un dels records més estimats sigui el meu primer dia amb el Grup de Dones en Forma, allà per l'any 1996 (sí, del segle passat). Elles havien organitzat una trobada literària i jo vaig llegir el poema *Un xic de tot*, de l'escriptor Pere Quart.

Les meves competències amb el català no n'eren moltes, però el vaig llegir amb el cor. Elles em van reconèixer amb un fort aplaudiment de benvinguda al grup.

Crec que després de tants anys, el que hi ha hagut és:

...*"Un xic de seny i un poc de temps i un xic de món i un xic de sort"*. Jo vull afegir que també hi va haver un munt d'amor.

Celia Juárez

LV Per molts anys, Torre Llobeta!

Vivint el Centre Cívic Torre Llobeta

Recordo el dia que vaig arribar-hi i vaig preguntar per fer una activitat. Jo no coneixia el centre cívic, no sabia res del que es feia. Vaig començar a participar en les Tertúlies Literàries, on em sento molt integrada. També gaudeixo del cicle de concerts de Música Z: vaig tenir el goig d'escoltar i compartir amb joves músics una grata experiència musical. Per altra banda, m'interessa molt el cicle de xerrades Argumenta BCN, en el qual es va parlar de la pau i, aquesta tardor, sobre salut mental. Torre Llobeta és una capsa de sorpreses, és un niu de cultura, respecte i amistat.

María Bayés

Mi mejor experiencia ha sido encontrarme con Torre Llobeta, con toda la gente que la componen, desde la dirección, el equipo de profesionales y la gente que la frecuenta. Siempre me hacen sentir muy a gusto, a todos los niveles, en buena armonia, comprensión, amistad, cariño que cada día sientes. ¡Y qué diré de los viajes! No tengo palabras para expresar todo lo que ha supuesto pertenecer a esta gran familia. ¡Gracias, Torre Llobeta!

Nieves Santiago

Tengo un recuerdo muy bonito de Torre Llobeta que me gustaría compartir con todas las personas lectoras de *La Veu*. Muchas lo recordaréis, y es el día que celebramos el cumpleaños de Celia. Ese día nos reunimos en torno a una mesa en la que todas pudimos presentar algunas de nuestras habilidades culinarias, por cierto muy ricas. Pero, sin duda, lo mejor de todo es lo que nos encontramos allí a diario, y es la amabilidad y el cariño de todo el equipo. Gracias, Torre Llobeta.

Ana Perales

Li desitjo llarga vida amb coses bones i agradables. Un centre cívic, com una persona, fa anys i, com les persones, també li cal anar superant proves. No és gens fàcil, cal tenir en compte moltes coses i això suposa una feineda immensa. De vegades no ens adonem de tot el treball que fa el personal del centre. Jo ho valoro molt i vull donar les gràcies a tothom per la feina que feu.

Elisenda Boronat

En Torre Llobeta, desde hace tiempo, hago talleres, como el de Memoria, que me gusta mucho, pero también me apunto a todas las excursiones. Es genial sentirte arropado y querido por todo el grupo. Recuerdo con cariño a mi amigo José María con el que compartíamos habitación y charlábamos. También los años en que por sorpresa hemos celebrado mi cumpleaños en los viajes.

Pedro Fuertes

L'observador

He passat molt de temps en unes golfes, tancat en un reduït espai sense cap finestra, abandonat en un racó omplint-me de pols. Però fa uns mesos van venir a buscar-me i em van portar en una àmplia habitació, envoltat de teles amb diferents paisatges: un camp de blat ple d'espigues daurades, un bosc vestit de tardor, una plaça amb un avet decorat amb llums de Nadal...

Des que soc en una de les parets d'aquesta càlida estança, cada dia ve una noia i passa llargues estones asseguda davant d'un cavallet traçant pinzellades. Em mira i remira. I em parla.

–Em fascina la bellesa d'aquests paisatges –expressa somrient– però ha arribat el moment d'anar més lluny, de superar-me, d'assolir el repte que em vaig proposar quan vaig iniciar-me en el món de l'art: ser capaç de dibuixar i pintar qual-

sevol objecte més enllà de tot allò relacionat amb la natura.

Transcorreguts uns dies, la noia se m'acosta, m'acaricia el marc daurat amb la seva mà esquerra i em despenja. Un altre cop a terra, un altre cop em deixarà tirat, penso. Però, per sorpresa, em descobreixo en una tela. Ella em somriu i amb delicadesa em condueix fins a la paret del rebedor. Ara presideixo l'entrada de la casa, i totes les visites s'emmirallen en mi.

Núria Lorente

Los otros libros

Como tantos domingos, me metí por una de aquellas callejuelas que vieron nacer mi ciudad. Esas por las que la luz del sol pasa de puntillas y huelen a humanidad y desarraigo.

Entre portal y portal, a derecha e izquierda, un reguero inacabable de palabras y frases sueltas, declaraciones de amor, dibujos obscenos y garabatos. Distintos idiomas, múltiples colores, diferentes trazos...

Libros pétreos a merced de los elementos donde, propios y extraños, como si quisieran arañar la inmortalidad, dejan huella de su paso.

Araceli Chiquilla

Casa teva

Mira que els amics li ho deien:

–No t’hi casis amb aquest home. Que no ho veus que és un frívol, molta planta i no res al darrere?

Però ella que sí. Ja se sap com són aquestes coses, si més no de vegades.

–I què voleu que hi faci si me n’he enamorat? Això ve quan ve i no s’hi pot fer res.

–T’equivoques. L’amor no és una grip i fins i tot contra la grip et pots vacunar. El matrimoni és cosa seriosa i cal mirar-s’hi abans de fer el pas.

Però tot va ser debades. És el que sol passar quan algú tria la parella amb el cor –ben fet– però tenint el cap en *stand by* –mal fet–.

Es van casar i van anar a viure a la caseta que ell tenia als afores i que havia heretat dels seus pares. La bona música va durar un any just. Un vespre ell va mig quequejar:

–T’he de dir una cosa. No t’agradarà i de veritat que em sap greu.

–Digues.

–Me’n vaig.

A hores d’ara ella ja el coneixia una mica.

–Hi ha una altra dona, oi?

–Sí. Me n’he enamorat i no ho puc evitar.

Ella va aclucar els ulls. De què li sonava aquella frase?

Ell va fer la maleta i se’n va anar.

Van passar dies, setmanes i mesos i un vespre van trucar a la porta. Era ell. Venia amb aires de vençut. Fins i tot la camisa duia rebregada.

–Ja sé que soc un desastre i que ho he fet tot malament, però si em deixessis entrar potser encara podríem refer allò que en mala hora vaig trencar.

Ella se’l va quedar mirant una estona. Sospesava pros i contres. No se’l creia, però tanmateix... es va decidir:

–Ben mirat, això és casa teva. Entra.

–Gràcies, mai no oblidaré aquest gest.

–Però no m’ho tornis a fer.

–Mai.

Aquest cop va durar una mica més, cosa de tres anys. Un dia va dir:

–M’han posat una reunió de feina a l’hora de plegar. Vindré tard, no m’esperis desperta.

No va tornar.

Van passar setmanes, mesos i anys. Un vespre van trucar a la porta. Era ell. Venia amb aires de vençut. Fins i tot la camisa duia rebregada.

–Ja sé que el que he fet no té perdó, però... he tornat. Si em deixessis passar potser encara... en fi, no sé què dir.

Aquest cop ella no s’ho va rumiar:

–Això és casa teva. Tu hi entres i jo en surto.

Josep “Pep” Solé Alsedà

Truita

Província de Còrdova, 1941. La dona es lleva a quarts de sis del matí, es renta la cara amb l'aigua que ha abocat a la palangana d'aram i es corda la bata gastada per no sentir tant el fred. S'acosta un moment a la finestra i contempla el riu Guadalquivir que reflecteix els llums de la part més noble del poble, a l'altra riba. Hi llueixen llumetes decoratives amb campanetes, estrelles, àngels i altres motius nadalencs, que es gronxen sobre el riu. Allà hi viuen els més benestants, els comerciants i botiguers, els empresaris, els addictes al nou règim, el metge, el capellà i les mestres. Ella hi va sovint allà, a treballar netejant cases per mantenir els seus tres fills petits, com altres veïnes seves, les d'aquesta riba més baixa, més pobra i gairebé sense llumetes.

La dona s'arremanga i va cap a la cuina sense fer soroll, es lliga un davantal esparrracat i es posa a pelar patates. Les talla ben fines perquè facin més torna i les fregeix amb un escàs dit d'oli que juntament amb tres ous ha pagat caríssims a l'estraperlista. Bat els ous, hi tira un pessic de sal i es posa a fer, amb tot l'amor del món, tres truites de patates, una per a cadascun dels seus fills. Para tres plats a taula i hi posa les truites, les cobreix amb un drap de cotó perquè no es refredin massa i prepara tres forquilles i tres gots amb aigua, no li han quedat diners per comprar llet. S'eixuga les mans al davantal i amb un sospir se'n va cap a la finestra.

El dia clareja i ja es distingeix el pont de pedra que uneix, o separa, les dues ribes. Sent com el gran, el nen, comença a xiuxiuejar i a remoure's al llit i a poc a poc es van despertant les dues nenes. Des que va morir el pare a la maleïda guerra que dormen junts, es fan companyia i se

senten menys sols. De sobte tots tres van corrent al menjador, estan segurs d'haver-se portat bé, esperen contents trobar sorpreses agradables. Obren uns ulls com a taronges quan veuen les truites.

–Mare, els Reis ens han portat una truita de patates! Una de sencera per a cadascú!– crida la més petita, que té cinc anys. S'aboquen sobre les truites, les devoren amb fam i amb una cara de felicitat immensa. Fa mesos que no mengen tan bé. Triguen uns minuts. Quan acaben de mastegar no queda res del que els han portat els Reis, absolutament res! Busquen amb la mirada alguna cosa més, una joguina, uns caramels, unes bales. No hi ha res més i es queden allà palplantats, decebuts.

La dona els abraça contra el seu cos i després se'n va a la finestra, gira la cara cap el riu perquè els nens no vegin els seus ulls espurnejats.

Kuendy Marsà

Las palomas de Torre Llobeta

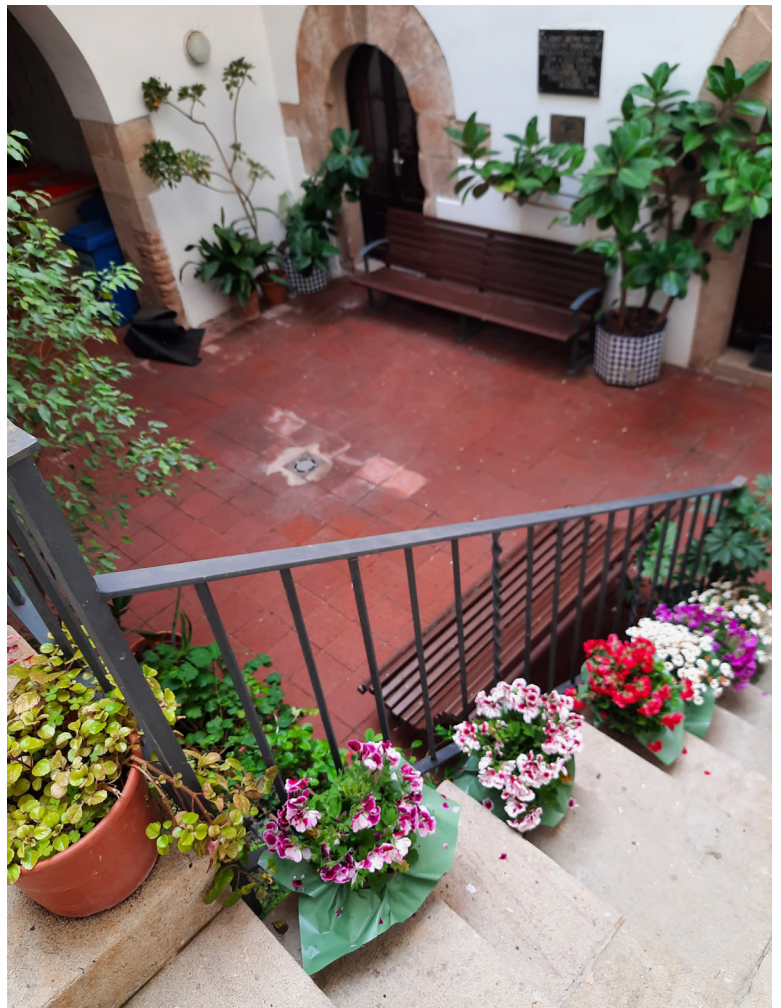
Se dice que las casas viejas tienen alma. Es cierto, yo soy una de ellas.

Soy el alma de una antigua casa de campo que ahora alberga música, poesía e ilusiones. Mi principal ocupación es custodiar los recuerdos que se esconden en los rincones de cada habitación y velar para que las voces, las notas y los versos se mantengan junto al alféizar de las ventanas. Así, cuando sopla el aire, vuelven a oírse; aunque suenan diferentes: se insinúan fugaces en forma de silbido.

Desde hace algún tiempo, cuando la luz se tiñe de atardecer, un grupo de palomas invade el patio central buscando un refugio nocturno. Primero, revolotean audaces con un aleteo alegre y desacompañado desde el tejado hasta las cornisas de los ventanales. Luego, se detienen y se posan sobre la baranda una al lado de la otra, bien ordenadas y lanzan los últimos arrullos hasta que se duermen.

Me pregunto si debería atesorar también estos momentos y conservarlos entre los recuerdos que guardo escrupulosamente o debo pensar que las palomas también poseen un alma propia, que ya se ocupa de hacerlo.

Alicia Martínez

Deteriorament

Els ennuegaments, que sempre he tingut, em venen més sovint.

Els dolors reumàtics i musculars que abans s'alleugerien sols, ara són més i més forts i no desapareixen.

Els esfínters ja no es controlen tan fàcilment.

Els peus, inflats, no accepten les sabates de pell.

Cada cop que em pentino deixo més cabells entre les pues.

La qualitat d'amor que puc donar només es manifesta en l'aspecte sentimental. El físic, per molt plaent que sigui, pràcticament s'ha esgotat com les fonts en temps de sequera.

Ja no em surt de dins fer esport per mantenir-me en forma, i el sedentarisme con-

tribueix a arrodonir el meu cos i anquilosar les articulacions.

Em comença a preocupar massa el futur immediat.

Quan el poc foc que em queda s'hagi extingit, on aniré a parar?

Com viuré?

Qui em mantindrà les brases enceses, les mínimes per malviure una pròrroga que no tinc clar si voldré allargar?

Vull ser positiu i, mentre pugui, mantindrè el cervell en funcionament. Sort en tinc que al meu barri tenim un centre cívic, el de Torre Llobeta, on s'imparteixen un munt d'activitats. És com rebre una glopada d'aire fresc que em manté viu.

Josep Bartolomé

Contemplar la bellesa de la vida amb el setè art

La contemplació del cinema com a íntim vincle per a la meditació i el plaer, sobre el misteri de la vida, la religió, el nostre origen i destí, la humanitat, la moral... El cinema representa una excel·lent exploració de l'essència de l'ésser humà.

Riure i plorar, pobles perduts, records d'infantesa, la màgia del cinema en els ulls d'un nen... D'una manera o d'una altra, ens veiem reflectits en molts instants de la nostra joventut des d'un cinema daurat i a foc lent, i amb la il·lusió de compartir un divendres a la tarda amb els amics de l'escola.

La nostàlgia d'un cinema evocador que ens transporta a la família, les reunions per veure aquella pel·lícula de la qual tothom en parla, per descobrir la pèrdua de la infantesa i l'inexorable pas del temps.

Les converses entre Alfredo i Totò ens emocionen, i això és la màgia del cinema. La saviesa de la pròpia vida amagada entre fotogrames de llums de neó, com *Cinema Paradiso*.

Sentir l'èxtasi col·lectiu arribant a una sala de cinema és un regal i, de la mateixa manera que Totò, compartim aquest sentiment indescriptible.

Thelma i Louise van emprendre el viatge de les seves vides amb un cant a la llibertat i volent deixar enrere gàbies psicològiques i monòtones existències, amb imatges icòniques per a la història, un relat atemporal amb un rerefons ocult i profund, feminista, rebel i lluitador.

Perquè aquesta esbojarrada i reveladora fugida esdevé un cant a les decisions lliures i sense opressions amb aquestes dues dones que desitgen fer aquest viatge existencial amb un final més que prodigiós i captivador.

Fotogrames per a l'eternitat que ens ofereixen transcendència, reflexió i, alhora, emoció subjugant. Adonar-nos de la bellesa de la vida en un instant fugaç, juganer, dramàtic, aflight.

El cinema ens emmiralla en els nostres somnis i fracassos, en la futilitat de la vida que, com *Thelma i Louise*, van omplir-la de quilòmetres de somriures i complicitats. El cinema per contemplar la vida amb altres mirades, infinites escenes atemporals i magnífiques.

Beatriz Álvarez Martínez

Taller de haikus

Aquí, agachada,
limpiando este retrete
de porcelana.

M. Mar Castuera

El sol calienta
la huella del caracol,
muy lentamente.

Daniel Fernández

El niño llora,
su sombra le persigue
por las aceras.

Pilar Ferrando

Limpio cristales.
Otra vez vuelve a llover.
Limpio cristales.

Conchi Buil

En la ventana
siento un gran rumor,
hay mil abejas.

Lucia Ballesta

Miro el sofá,
queda un hueco vacío.
Tú ya no estás.

Eladia Palencia

El niño ríe,
no para de babear,
con él reímos.

Nuria Villa

*Participants del Taller de Haikus
del Centre Cívic Torre Llobeta
Impartit per
Domingo Aragón Oliva*

El racó del haiku

Estacions

El dia allarga
Ginesta i roselles
Per camps i camins.

Miro al cel d'estiu
Volen les orenetes
Cercu una ombra.

Brisa de tardor
Colpejant la finestra
Gemmes d'ametller.

Minsa gebrada
Les violetes somioses
Callen discretes.

Xael

No es la niebla

No es la niebla matutina,
sino el humo de las bombas,
el hombre no solo opina,
mata, destruye, se odia.

¡Por los dioses, por los pueblos!,
la muerte crece y engorda.
¡Por los dioses, por los pueblos!,
y tu hijo muere entre sombras.

El hombre no solo opina,
argumenta con las bombas.
Por mí no lloréis mujeres:
¡Llorad, todas, por vosotras!

Domingo Aragón Oliva

Año nuevo

Abro los ojos a un túnel blanco, conformado por una sucesión de interrogantes
Restos de serpentinas me recuerdan los gritos y la música,
los besos y las copas:
Un barullo de gente aún sigue retenido
en una esquina gris de mi cabeza.

Pero eso queda lejos. Fue otro año, otra historia, otra mujer.
Acá es por la mañana, yo soy yo
y la luz ha colado sin permiso
una tristeza transparente y tierna,
como el abrazo de un amado ausente.

El espejo me mira interrogante, espera
una razón para hacer cualquier cosa.
Pero yo permanezco callada, sin moverme,
que no me descubra el año,
que no se disparen los minutos.

Lola Gómez Carrascal

Bosques

Elisabet

Me adentro en el bosque
Su espesura me atrapa
Quiero desnudarlo
Acariciar su piel abierta
Sentirla, olerla, saborearla
    Se deja...
Le quito una rama y otra y otra
Me acaricia, me abraza, me besa
Me entrego
Me posee
Y soy tierra y semilla y raíz
Y broto
Y soy árbol
Y soy bosque.

Nora

Las letras se han fugado
Se esconden detrás de los sauces
Nadan en mi río
Y se juntan con los juncos
Trepando por los eucaliptos
Llegan al verano ardiente
Las letras se escabullen
Entre álamos inquietos
Silban con el viento
Deshacen las palabras
Llegan al atardecer
Arañando las arañas
Deseo atraparlas
Entre el rocío
Y el cantar de las ranas
Unirlas en un papel
Volcarlas en un sueño.

Tejedoras de palabras

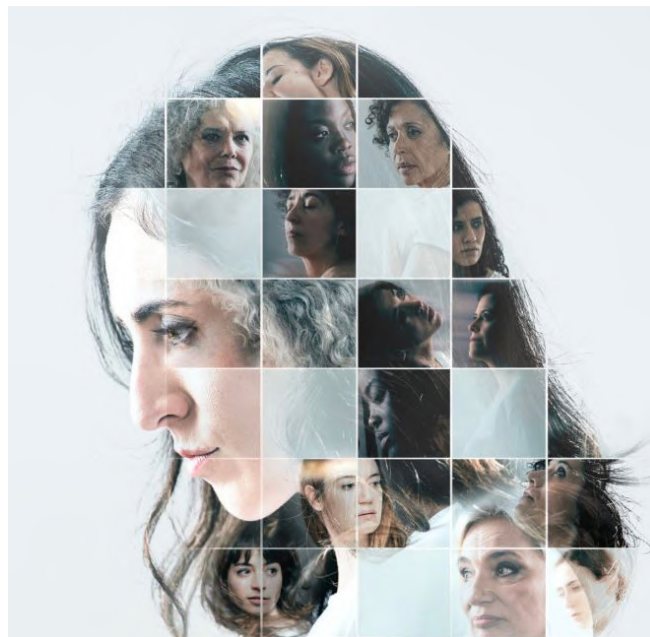
Les Dones en Forma de Torre Llobeta, al teatre

El dia 26 d'octubre passat, un bon grup de les Dones en Forma de Torre Llobeta erem al Teatre Nacional de Catalunya amb molta il·lusió, ganes de veure'ns i de presenciar *La Plaça del Diamant*, de l'escriptora catalana Mercè Rodoreda. L'obra està adaptada i dirigida per Carlota Subirós i interpretada per onze actrius espectaculars, les quals, amb continus moviments i recorreguts, omplien l'escenari de dansa i poesia, alhora que s'anaven alternant recitant molt fidelment el text de la novel·la amb una força, veu i to d'una expressivitat i dramatisme genials.

Aquesta és la història de la Natàlia, o "La Colometa", una dona humil del barri de Gràcia de Barcelona, on coneix el seu futur marit, i tot el seguit de vivències que té com a dona, mare i treballadora. A la nostra protagonista li va tocar viure l'època des de la Segona República fins a la terrible experiència de la Guerra Civil i les posteriors dècades de submissió i silenci, imposades pel franquisme.

Aquesta obra no només ens endinsa en el viatge del nostre passat, sinó que, sobretot, és una vivència universal i tremendament vigent, que passa per l'entusiasme, pel desconcert, per la maternitat, per l'angoixa, per la solitud, per la lluita, per la supervivència, pel deliri i per l'aquietament, fins arribar a un impressionant reconeixement de la pròpia identitat i de la força de la tendresa.

L'escenografia em va impressionar molt: la manera com les actrius anaven creant l'escena desplegant amb elegància els ob-

jectes de la casa, fins a crear una imatge visual de colors, composició i simbolismes, com una gran obra pictòrica, plena de referents a allò que anava passant al llarg del relat, i que transporta la imaginació i el record més enllà del que va descriure en paraules l'escriptora en la seva novel·la. Va ser tot un goig per als sentits recórrer amb la mirada aquell conjunt de vivesa.

En definitiva, i segons el meu parer, la representació de *La Plaça del Diamant* és molt digna i d'una gran creativitat, amb una mirada contemporània de la novel·la de la gran autora Mercè Rodoreda, interpretada amb gran força i dramatisme, molt recomanable i impactant. Un clar diamant més en l'aventura teatral.

Isabel María Cabrera Llumà

Madres desenterradoras

“Vivos se los llevaron y vivos los queremos”

Tras la detención del Chapo Guzmán, el líder del cártel de Sinaloa (México), y su posterior extradición a una cárcel de máxima seguridad en EE.UU. en 2017 se creó un enorme vacío de poder y se inició una encarnizada guerra por el control del narcotráfico que tuvo como resultado decenas de miles de muertos y desaparecidos (se habla de más de 100.000 personas desaparecidas y no encontradas). Muchas de esas personas eran bajas laterales que caían indefensas bajo el fuego indiscriminado de los narcotraficantes, la policía y el ejército. Los familiares de los desaparecidos nunca lograron la ayuda y la colaboración necesaria por parte de las autoridades para buscar a sus seres queridos, vivos o muertos. Y esas más de 100.000 personas estaban destinadas a caer en el olvido, sin que sus familias tuvieran el derecho de enterrar a sus muertos, después de averiguar dónde estaban sus cuerpos y qué les había pasado.

Ante esta situación tan desoladora un grupo de madres decidió agruparse para darse apoyo mutuo, alzar la voz y exigir soluciones. Y a falta de esas soluciones por parte de las autoridades, se fueron a hablar directamente con el cártel de Sinaloa. No querían venganza, ni siquiera que castigaran a los asesinos de sus hijos, pero pedían que las dejaran buscar sus cadáveres para darles sepultura.

Así surgieron los primeros grupos de mujeres que empiezan a llamarse “Madres desenterradoras”. Son mujeres que agarran un pico y una pala, se suben a una furgoneta o andan durante horas por el monte o recorriendo ciudades, pueblos, carreteras y montañas buscando señales que delaten la presencia de fosas comunes. Y una vez encontradas empiezan a cavar hasta encontrar los primeros rastros de restos humanos. No importa que los res-

tos encontrados no sean del propio hijo, porque saben que pertenecen a un hijo que está buscando otra madre.

Cuando empezaron su tarea lo hicieron sin un método, sistema o procedimiento y tuvieron que aprender a organizarse para buscar soluciones a múltiples problemas grandes o pequeños. Y, aun así, lograron detectar muchas fosas comunes a lo largo y ancho del país. Fosas comunes que ni la policía ni el ejército fueron capaces de encontrar.

En sus inicios fue una lucha silenciosa pero imparable de madres a las que habían secuestrado y asesinado a sus hijos, pero decidieron pelear contra las autoridades y contra los narcos. Las autoridades utilizaban la burocracia para “enterrar” las fichas de los desaparecidos y las madres desenterraban los cadáveres. Los narcos también intentaron pararlas: las amenazaron e incluso pusieron precio a la vida de algunas de sus líderes, pero fue en vano. El número de grupos de madres desenterradoras no deja de crecer y no piensan detener la búsqueda. Saben que el subsuelo de México es una enorme fosa común.

Y finalmente llegó el reconocimiento internacional. La noticia de su infatigable labor empezó a cruzar fronteras y llegó hasta la Unión Europea. Desde aquí les está llegando una ayuda que no solo es económica, sino también emocional y psicológica que tanto necesitan. Porque ninguna de las madres que todavía no haya encontrado a su hijo o sepa a ciencia cierta qué le pasó puede iniciar el duelo, algo tan necesario para lograr superar el dolor y la pérdida.

Quien sigue sin dar respuestas es la fiscalía mexicana.

Esther Poblete

Pel cantó de Satie

Certs detalls del dia a dia d'Erik Satie:

“Ocupaciones diversas (esgrima, reflexiones, inmovilidad, contemplación, ejercicios de agilidad, natación etc.), de 16.21 h a 18.47 h. La cena se sirve a las 19.16 h y se termina a las 19.20 h. A continuación, lecturas sinfónicas en voz alta: de 20.09 h a 21.59 h. Me acuesto normalmente a las 22.37 h. Una vez por semana despertar sobresaltado a las 3.19 h (los martes)”. *Memorias de un amnésico y otros escritos*, d'Erik Satie, en traducció de Loreto Casado. Edicions Ardora. Madrid, 1998.

Sí, aquest és el músic Erik Satie (1866-1925) i el seu personatge fet a mida. Capaç de compondre les seves místiques obres per a piano, les famoses *Gymnopédies* o *Gnossiennes*, de 1888, o, a les antípodes, *Vexations*, 1893, una partitura que anys més tard va descobrir John Cage, i que consistia en una sèrie de 52 compassos repetida en una seqüència de 840 vegades, amb detallades indicacions físiques i mentals per a la seva correcta interpretació. Per estrany que sembli, s'ha interpretat (en diverses ocasions) amb una durada entre 9 i 24 hores.

La música per a piano del seu primer període, *Ogives*, 1886, *Sarabandes*, 1887, *Trois Gymnopédies*, 1888, *Gnossiennes*, 1890, d'amplis acords, ambigüitat modal, brevetat i d'un estatisme traduït en un temps interior més que lent, és la més coneguda. També la més desvirtuada per haver estat manipulada per als més diversos usos publicitaris o bandes sonores.

Satie i Debussy es van influenciar mútuament; va ser aquest qui va orquestrar les *Gymnopédies* de forma magistral. El seu estil es caracteritza per no tenir un estil. En paraules de Llorenç Barber, és una mena de preludiador d'espais sonors. Al costat d'aquestes primeres peces evoca-

dores d'un món antic, les repeticions, l'absurditat i la provocació és el líquid element on es mou al seu gust, amb títols com *Sonatine bureaucratique*, 1912, fins a una ironia propera al burlesc, *Morceaux en forme de poire (Tres fragments en forme de pera)*, 1903, en resposta a Debussy perquè l'indicava que la seva música no tenia forma.

Potser la seva obra més ambiciosa i reeixida és el ballet *Parade*: posada en escena de Jean Cocteau, coreografia de Sergei Diaghilev i Léonide Massine, vestuari i escenografia de Pablo Picasso i Giacomo Balla, i direcció orquestral d'Ernest Ansermet. Es va estrenar el divendres 18 de maig de 1917 al Théâtre du Châtelet a París. Iconoclasta en la seva concepció argumental i musical (es van utilitzar objectes de la vida diària com a instruments). Poques vegades es representa.

Inclassificable, intuïtiu i indiferent a la tècnica musical, és membre ineludible per entendre el París d'aquells anys de contínua innovació i provocació.

Us proposo un atenta escolta, estàtica, immòbil, al seu estil. No us deixarà indiferents.

Manuel Bravo Gil

El barri dels Pescadors

Després de compartir una tarda agradable de conversa i cerveses al Passeig Marítim, havia arribat l'hora de tornar a casa i va acomiadar-se dels amics amb efusives abraçades. Li agradaria poder veure's més sovint amb aquesta colla de l'Institut que es coneixen de tants anys. Un d'ells ha anat a viure a una urbanització on els veïns se senten més segurs després d'haver fet instal·lar un sistema de càmeres i alarmes; un altre amic informàtic els ha explicat el cas d'un *hacker* que havia pogut obtenir les claus d'accés dels clients d'una entitat bancària.

Per arribar al metro havia d'agafar un bus dels que passen cada mitja hora i va preferir fer el trajecte caminant pel barri dels Pescadors, així podria gaudir una estona més d'aquell plàcid vespre de finals d'estiu. Tardaria uns vint minuts, si fa o no fa, el temps que li tocava passar esperant el bus. El barri dels Pescadors tenia fama de ser una zona poc segura. Des de petit havia sentit que hi havia bandes dedicades al tràfic de droga, per això el va sorprendre gratament la tranquil·litat que s'hi respirava. Però pujant un carrer va observar quatre nois que baixaven en sentit oposat, cap a ell. Encara no s'havien encès els fanals, la llum crepuscular permetia veure que cadascun d'ells carregava un pal recolzat sobre l'espatlla. No es veia ningú més al carrer.

Va sentir-se inquiet en veure aquell grup armat que s'acostava i va pensar que si el barri tenia mala fama potser era per alguna raó... A aquella altura del carrer hi havia uns descampats amb una tanca que delimitava els terrenys, això impedia qualsevol possibilitat d'escapolir-se per algun lateral o fer un canvi de direcció per fugir. A mesura que s'apropaven la sen-

sació de nervis anava en augment i els calfreds li recorrien l'esquena, ho intentava dissimular mirant a l'infinit.

Quan ja estaven a pocs metres d'ell va poder veure que el que carregaven eren canyes de pescar i no pals: eren quatre amics que baixaven a pescar a la platja. Van passar de llarg, ficats en la seva conversa, i ell es va sentir alleugerit per la falsa alarma, però també li sabia greu haver-se alterat tant només per suposicions equivocades.

Va entrar al metro i durant el trajecte cap a casa anava pensant que potser s'havia tornat una persona desconfiada. Cada dia rebem senyals de perill a través de les notícies, de converses amb amics... L'excés de precaució, però, pot crear-nos limitacions prescindibles. Podia viure millor si confiava més en la gent.

Joan Bermúdez

Borsx

El borsx és una sopa tradicional de la cuina ucraïnesa i russa, comú també a l'Europa de l'Est i al Nord d'Àsia. Com succeeix amb el nostre gaspatxo, hi ha infinitat de receptes diferents, depenent del seu lloc d'origen. Totes són boníssimes i tenen en comú l'ingredient principal: la remolatxa.

La recepta següent fa honor a Lluvia, una dona molt estimada per mí. Nascuda a

principi dels anys 20 del passat segle a Kremenchuk, Ucraïna (aleshores URSS), tenia només un any quan la seva família va haver de fugir del país per salvar la vida. Van anar a parar a l'Argentina i amb el pas del temps alguns dels seus descendents es van establir a Barcelona. Així és com em va arribar aquesta deliciosa recepta que ara comparteixo amb vosaltres.

Ingredients

2 kilos de remolatxes.
 1 ceba.
 250 grams de tomàquet (natural o enllaunat).
 Sal.
 El suc d'una llimona.
 4-5 cullerades grans de sucre.

Preparació

Rentar bé les remolatxes i treure'n les fulles. Sense pelar-les, posar-les en una olla amb aigua, just que quedin cobertes. Quan l'aigua bulli, afegir-hi la ceba tallada, el tomàquet triturat i la sal al gust. Ha de bullir unes 2 hores a foc mínim, consumint part del líquid. Deixar refredar. Un cop fredes, treure les remolatxes de l'olla i pelar-les bé. Afegir-les de nou al líquid restant i passar-ho tot per la batidora. Tornar a posar-ho al foc i quan arrenqui

el bull afegir-hi el suc de la llimona i el sucre.

Deixar bullir 3 minuts més i apagar.

Servir, afegint un bon raig de crema de llet a cada plat.

A les criatures els encanta fer dibuixos amb la cullera, remenant el blanc i el morat dels ingredients.

El borsx es pot prendre fred o calent.

Bon profit!

Kuendy Marsà

El cant dels ocells

Com cada any, dono la benvinguda al nou curs i a totes les persones voluntàries que el fan possible. Com sempre, gràcies per la vostra col·laboració!

Els darrers mesos han estat i continuen sent molt dolorosos per a tothom. Estem vivint la tristor de veure els estralls de les guerres i les seves conseqüències. Tot i que són lluny de nosaltres, les veiem cada dia. D'una manera o una altra, les estem patint. Destigem tenir pau al nostre entorn, anhelem com mai que els homes i les dones s'entenguin.

Sembla cosa fàcil, però la realitat ens demostra que no és així. Ara més que mai penso en el nostre mestre Pau Casals, que tant va lluitar per la pau. Ell la va dur allà on va anar i ens va deixar la seva música, aquest *Cant dels ocells* que tant benestar ens dona quan l'escoltem. Però vosaltres sabeu què diu aquest poema tan antic de

la nostra llengua, al qual Pau Casals hi va posar música? Com a regal de Nadal per a tothom, en transcripció unes estrofes perquè la gaudiu.

“En veure despuntar el major lluminar en la nit més ditxosa, els ocells cantant a festejar-lo van amb la seva veu melindrosa.

L'àliga imperial pels aires va voltant cantant amb melodia, dient: “Jesús és nat per treure'ns de pecats i dar-vos l'alegria”.

Respon-li lo pardal: “esta nit és Nadal, és nit de gran contento”. El verdum i el lluer dieu cantant també: “Oh, que alegria sento!”

Us desitgem un bon Nadal a tothom i esperem que per al nou any el nostre desig de PAU al món es faci realitat.

Àngela Riambau

Associació Voluntaris de Torre Llobeta

Phillis Wheatley, esclava y poeta

La fecha y el lugar de nacimiento de Phillis Wheatley no están documentados, parece que nació en 1753 en África Occidental. Cuando tenía unos siete años, fue vendida por un jefe local a un comerciante extranjero que la llevó a Boston en un barco de esclavos. A su llegada fue revendida a John Wheatley, un rico comerciante que la compró como sirvienta

para su esposa. La llamaron Phillis, por el nombre del barco de esclavos que la había traído a América y la apellidaron Wheatley, por el nombre de la familia que la compró.

La pequeña esclava enseguida impresionó a sus amos con sus dotes intelectuales. Los propios hijos de Wheatley le enseñaron inglés, lectura y escritura. A los doce años ya leía pasajes de la Biblia y obras en griego y latín. Estudió de manera autodidacta teología, geografía e historia y a los catorce años publicó sus primeros versos en un periódico local.

A los quince años, escribió *Sobre ser traída de África a América*, su poema más conocido, que comienza expresando gratitud por su redención cristiana:

Fue la misericordia la que me sacó de mi tierra pagana.

Enseñó a mi alma ignorante a comprender que hay un Dios, que hay un Salvador también: Antes no había buscado ni conocía la redención. Algunos ven a nuestra raza de ébano con ojos despectivos:

“Su color es una marca diabólica”.

Recuerden, cristianos, negros, negros como Caín, pueden ser refinados y unirse al tren angelical”.

Dos años más tarde, cuando intentaba publicar un libro de poemas, fue examinada por dieciocho de los pensadores y políti-

cos más eminentes de Boston, quienes acabaron atestiguando que la joven esclava era capaz de escribir poesía. Pese al dictamen del tribunal, se le negó la publicación de sus obras en Norteamérica. En 1773, con el apoyo financiero de la condesa de Huntingdon, Phillis viajó a Londres para publicar su primera colección de poemas, *Poemas sobre varios asuntos, religiosos y morales*. Regresó a América, donde compró su li-

bertad y pudo publicar su obra.

George Washington reconoció que admiraba la poesía de Wheatley, refiriéndose a ella por su “gran genio poético”. No obstante, Thomas Jefferson siguió dudando de que fuese la autora del libro, afirmando que “entre los negros solo hay miseria, pero no poesía”.

Poco tiempo después, muertos sus antiguos amos, se casó con John Peters, un esclavo liberado dedicado al comercio, que acabó abandonándola. Continuó escribiendo, aunque publicó pocos poemas nuevos después de su matrimonio. Al final de su vida, tuvo que trabajar como sirvienta en una pensión. Murió en la pobreza con treinta y un años.

Nadie pudo imaginar que aquella niña se convertiría en una celebridad literaria internacional. Con su obra, no solo evidenció la igualdad innata entre blancos y negros, también constató la igualdad intelectual entre hombres y mujeres. En los siglos venideros, sería reconocida como la madre de la tradición literaria afroamericana. Pero su auténtico nombre, cualquiera que fuera, nunca lo sabremos porque fue borrado el día de su secuestro.

Alicia Martínez

Más Torre Llobeta

Se acaba el 2023, un año de importantes acontecimientos como los aniversarios del Grup de Dones en Forma, de los talleres de Voluntariado y de la revista *La Veu de Torre Llobeta*. Los tres los celebramos durante la primavera y ello nos brindó la oportunidad de encontrarnos, compartir y reflexionar sobre lo realizado en los últimos treinta años, pero también sobre qué queremos para el futuro. La coincidencia fue absoluta: ¡queremos más Torre Llobeta! Queremos seguir trabajando y aportando para hacer más amplia la oferta de talleres y actividades socioculturales. Queremos más personas que tengan ganas de escribir y aportar nuevos puntos de vista para nuestra revista *La Veu de Torre Llobeta* y así, dos veces al año, encontrarnos con quienes nos leen, como ahora haces tú, querido lector o lectora.

Tal como ya hemos dicho, queremos más Torre Llobeta, precisamente ahora que celebra cuarenta años de su inauguración, destacamos más que nunca la importancia de su función cohesionadora del barrio y su gente como lugar de encuentro. También queremos remarcar su rica agenda cultural que sin duda nos ofrece la oportunidad de aprender y disfrutar.

¡Torre Llobeta por muchos años más!

Por cierto, el año ha pasado volando y ya es Navidad. Así pues; buenas fiestas y feliz 2024!

*Dones en Forma
de Torre Llobeta*

Futura globalització

Viurà a la Terra, sense país, religió ni família, en una espècie de residència virtual. L'excessiva claror del sol l'obligarà a anar a dormir a l'alba. Els canvis climàtics faran que es tapi a l'estiu i vagi despullat a l'hivern, exhibint un color de pell indefinit. S'alimentarà d'uns compostos liofilitzats, que en el passat haurien estat, carn, peix, llegums, verdures o fruites en una sola píndola al dia que li serà suficient. Cantarà endins, parlarà pitjant uns teclats connectats a una pantalla central, amb uns dits

superdesenvolupats, i escoltarà mitjançant uns xips, implantats als costats del crani, en comptes de fer-ho pels atrofiats pavellons auditius.

Envellirà relativament jove —fora de la residència per deixar places lliures a altres éssers—, vagant per l'espai fins a desintegrar-se entre la ferralla de satèl·lits i meteorits esmicolats.

Josep Bartolomé

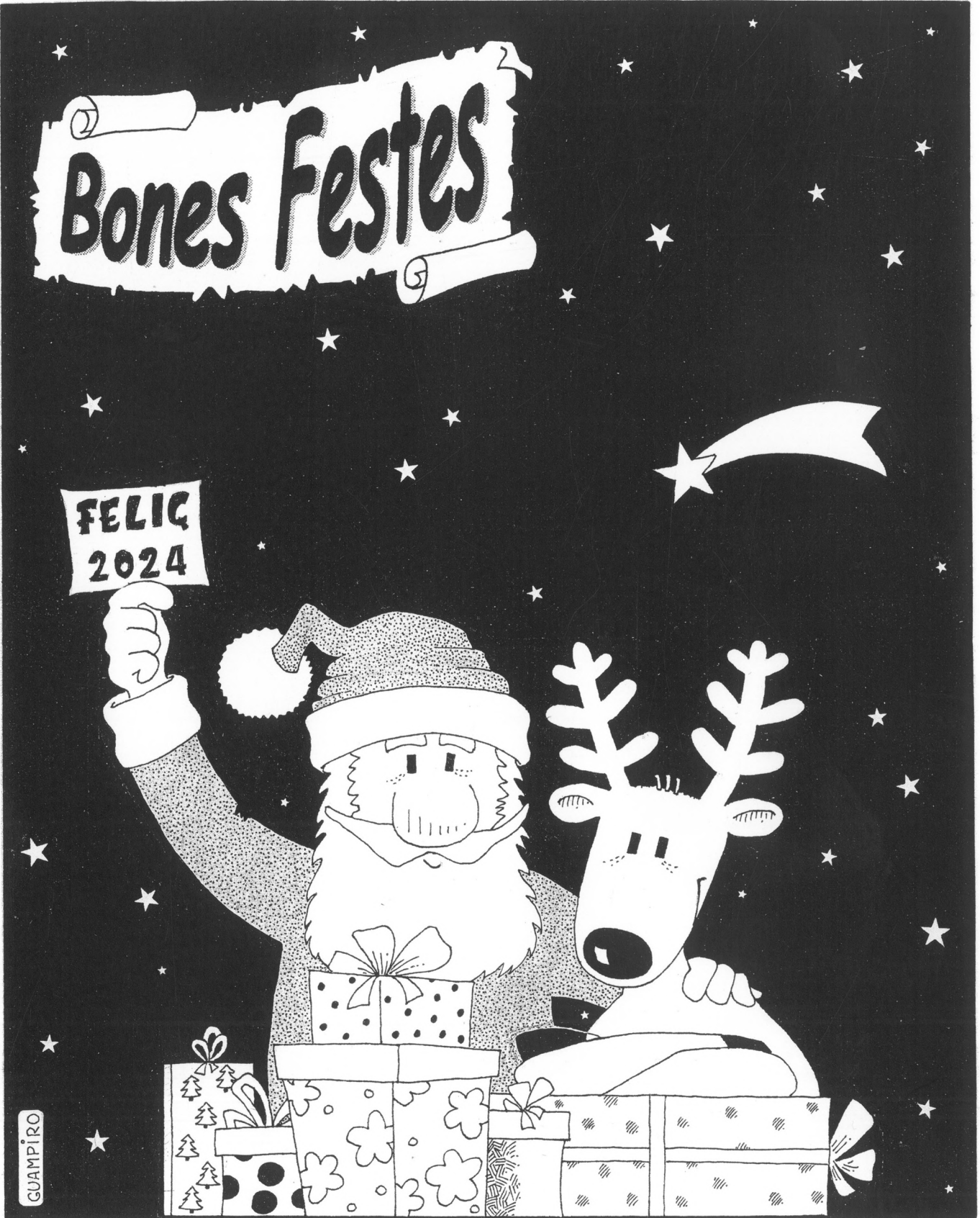
HUMOR EN BROMA

Por:
GUAMPIRO

Bones Festes

FELIÇ
2024

GUAMPIRO

LV Activitats del CC Torre Llobeta

agenda musical gener-febrer 2024

Música Z és el cicle musical de la **Xarxa de Centres Cívics de Barcelona** que apropa els coneixements de l'alumnat de les escoles superiors de música **Taller de Músics, Conservatori Superior de Música del Liceu, ESMUC i Escola Jam Session** als diferents districtes de la ciutat, en una experiència musical propera i compartida.

Per als músics, actuar davant del públic és una part fonamental del procés d'aprenentatge i adquisició d'experiència. Per al públic és una oportunitat per conèixer com es formen els futurs talents, així com descobrir la diversitat d'estils i llenguatges musicals.

Reserva't les dates següents i no et perdis cap dels concerts!

Concert

Dijous, 11 de gener, a les 18.30 h

Quartet de veus

Formació integrada per Sara Blasco, Emma Roca, Lennart Roca i Giulietta Vidal, amb temes d'estils variats com boleros, cançons de musicals o cançons tradicionals, passant per composicions més actuals. A càrrec de Les Muleres, alumnat del Taller de Músics.

Concert

Dijous, 25 de gener, a les 18.30 h

Quartet de saxofons

En aquesta ocasió comptem amb Pol del Moral, Bernat Valls, Berta Ballester i Oriol Martínez del Conservatori del Liceu, tots becaris de la Fundació de Música Ferrer-Salat i guiats sota la supervisió del professor Albert Julià. A càrrec de Gènesi Quartet, alumnat del Conservatori del Liceu.

Concert

Dijous, 8 de febrer, a les 18.30 h

Percussió de música antiga

Aquest jove ens oferirà un tast del seu repertori tocant instruments antics com el riq, un instrument d'origen àrab semblant a la pandereta. A càrrec d'Albert López, becari d'excel·lència a l'ESMUC amb la Fund. Anna Riera.

Concert

Dijous, 22 de febrer, a les 18.30 h

Y2K

Proposta intimista plena de clàssics com ara Tears for Fears, Chaka Khan o Coldplay i també noves tendències com Dua Lipa, Yebba o Laufey en un format trio on es combinen els instruments acústics amb l'electrònica. A càrrec de Víctor Aparicio, Màrius Gelabert i Lluçia Nebot, alumnat de l'Escola Jam Session.

**Districte de
Nou Barris**

**Ajuntament de
Barcelona**

